

Jak
Vratisl
Javnek
oupil
dejšvic

e

ručně napsal a nakreslil
Jiří Kalousek

Narozen r. 1925, vyrostl záhy. Vyšel z obvyklé ho poměru na horšovotýnsku, avšak z vážené rodiny. Po předběžných studiích na místní obecné škole upsal ho otec na vyhlášený ústav. Absolvovav, vyšvihl se vlastní pílí až do stověšaté Prahy, Matičky měst, která byla pro něho překvapením. Upoutalo ho zvláště panorama se snivou Daliborkou vpravo, k níž se víže pověst o kriminále. Byl to český zeman, kterého naučila nouze housti. Od té doby jsme národem muzikantů, zvláště Smetana, jenž napsal několik kusů a divadel, které se do dnes hrají, jako je „Proč bychom se netěšili“ a „Když nám pámbu zdravídá“

Arne Smrček v "Pobeskydském silničáři":

Spisovatel sporadicky striktně řeší sonniferní sujet, který je supri-si sui generis.

*Milované Kateřině
k narozeninám,
poněvadž je má jistě
na 1. máje,
věnuje autor.
1. května 1949.*

JAK VRATISLAV NEKOUPIL DEJVICE

Jiří Kalousek

Yak Vratislav
nekoupil Dejvice

Edice ● Praha

Kudlám spí, mají hlavu vloženou mezi
druhou a třetí stránku úředního listu v ru-
bice pro obchod a živnosti. Spí v úředních ho-
dinách!

Pohlédneme-li mu přes rameno, ale prosím,
je tiše, po špičkách, abychom ho nevbudili, spa-
níme na dotyčné třetí stránce věstníku úřední
vyhláškou. Téměř každé čtvrté slovo je podvrže-
no červenou tuškou značky „gold star“, žalujek
se mívá na našich úřadech, místy lze spatřit i
různé se křížující šipky a připomínky. Proto,
milá čtenářko, měj chvilku strpení a přeči si, co se
sam píše. Jisté jde o něco závažného. Já zatím
půjdu hlídat ke dveřím, kdyby někdo šel. Moh-
li bychom z toho mít nepříjemnosti, neřku-
li popotahování, protože na sociálním oddě-
lení MNV v Dejvicích nemáme vlastně vš-
bec co pohledávat.

PYLNÉ

Vánoční přídavek na koně.

Podle § 18. vl. n. pro z. č. o ú. mezd ze d. 14. 11. 1894, čl. 6/III. č. podl. zák. c. k. ř. ra. J. M. C. Fr. J. od. pod. bodem C.

nedostí přesně termínování, pokud má něco!

li PRACUJE-LI ZAMĚSTNANEC V ZAMĚSTNÁNÍ POD BODEM B), A TO STÁLE A DOPOSUD, MÁ NÁROK NA POMĚRNOU VÝŠÍ PŘÍSPĚVKU NA KONĚ, JENŽ BY MU JINAK NEPŘÍSLUŠEL.

$Ad = \frac{Fv}{6.5} = ?$
 $= \sin \times$

ZAMĚSTNANCI, VEDENÍ POD BODEM Š) V JINÉM STAVU, NEŽ JE TENTO, MAJÍ NÁROK NA JEDEN KALENDÁRNÍ DEN, PRACUJÍ-LI POD ZORNÝM ÚHLEM BODU F) PLNOU PRACOVNÍ DOBU (TÝDENNÍ), ČÍMŽ SE PODLE 1. ODST. ROZUMÍ 48 hodin NEBO 42 hodin; POTOM JE VŠAK TŘEBA ZAPOČÍTATI TAKÉ ČAS, STRÁVENÝ POVINNOU ŠKOLNÍ DOCHAŽKOU, NEMOCÍ NEBO NA KOUPI.

$\frac{1}{200} [P] = \frac{15P}{200} - \frac{5P}{200} = 00 - 5P$
 $00 = +5P$

a) ZAMĚSTNANCI, KTEŘÍ MEZI 1. A 15. XII. ZAMEŠKALI, MAJÍ NÁROK PODSTATNĚ NIŽŠÍ.

b) KDO ZAMEŠKAL PO 9. X., POZBÝVÁ NÁROKU O $\frac{1}{200}$ ZA KAŽDOU PRACOVNÍ HODINU A ODEČTOU SE MU $\frac{3}{8}$.

c) KDO ZAMEŠKAL ÚMYSLNĚ BEZ ZAVAŽNÉHO DŮVODU A OMLUVY, POZBÝVÁ NÁROKU NA $\frac{1}{8}$ PŮVODNÍ VÝŠE!

d) JESTLIŽE ZAMEŠKAL PO 9. III. 1933, A ČINÍ-LI TO 7 dní VĚTNE SOBOTY, ZTRÁCÍ ÚPLNĚ NÁROK NA ZAMĚSTNAVATELE A ZAMEŠKANÉ HODINY.

e) JESTLIŽE ZAMĚSTNANEC NEZAMEŠKAL A PŘESTO MU BYLY STRŽENY $\frac{3}{8}$, ODCÍTÁ SE POUZE $\frac{1}{8}$.

pozbývá nárokem
dosadí nelogické

9

Kda úplně, měli proč!
oplati se
namo kvadranta zda-e. kvadrant

ALE ZTRÁCÍ NÁROK NA KONĚ VLIVEM ZAMĚSTNAVATELE.

PTAJÍ SE NAŠ DOMOVNÍCI, JAKÝ JE JEJICH NÁROK NA VÝCHOVNÉ PRO JEDNOHO KONĚ VE VÍCEČLENNÉ RODINĚ NEŽ TŘI.

chachá ČLOVĚK, KTERÝ SE STARÁ O KONĚ JAKO VEDLEJŠÍ ZAMĚSTNÁNÍ MIMO DOMOVNICTVÍ, MÁ NÁROK VE VÝŠI 20% JAKO V R. 1913 ZA ÚKLID DOMU A PRÁCE NEDOMOVNICKÉ, ALE NEJVÝŠE JAKO LONI. NEMŮŽE PROTO SUMA PŘEKROČIT MEZE, ALE MŮŽE, JAK STANOVÍ ČL. 38. vl. n. z. d. ok. **JE** PŘEKROČIT A DOSTATI TOTO NA KONĚ. AVŠAK PODLE ODST. 2. TĚHOŽ O CENOVÝCH PŘEDPÍSECH A ODMĚNÁCH, NEMŮŽE TATO ZA DÍTĚ PŘEKROČIT JEDNOHO DOMOVNÍKA.

co to přesně? není

DÁLE PATŘÍ NÁROK TĚŽ DOM. DĚLNÍKŮM, POKUD PRACUJÍ DOMA, A TO NEJVÝŠE SAMI VĚTNE ROD. PŘÍSLUŠNÍKŮ, A TO OD TOHO DNE. → ano!

DOMAČTÍ DĚLNÍCI, PRACUJÍCÍ ZAJEDNO S CIZINCI, DOSTANOU PŘÍDAVEK JEDNOHO PODNIKATELE ZDARMA + 7% HRUBÉ PRACOVNÍ ODMĚNY, ALE NEJVÝŠE TO MŮŽE ZA SE BÝTI OD 1. VII. NA JEDNOHO KONĚ, A JE DOSAŽITELNÝ BEZ PŘÍPLATKŮ, KTERÉ DOSÁHLI JIŽ PŘED TÍMTO.

DOM. DĚLNÍKŮM, KTERÍ PRACUJÍ V KONI TĚŽ MIMO ZAŮVODY, ZVYŠUJE SE PŘÍDAVEK NA KAŽDÉHO VZHLÉDEM K POJIŠTĚNÍ TOHOTO PODLE POMĚRU DOSAŽENÉHO KE SKUTEČNÉMU, AVŠAK JEN PRO NEMOC ONOHO, TAKŽE ANI NE MOC NESNIŽUJE TENTO.

PRO URČENÍ VÝŠE JE ROZHODNÝ VĚK KONŮV, A TO NIKOLI V ROK NAROZENÍ TĚHOŽ, ANI V DEN ÚMRTÍ, ALE NAOPAK V DEN SPLATNOSTI TOHOTO. ? kterého?

* *kdurazniti* ZEMSK. NÁRO. VÝBO. V ČEC.

ne!
1 + 7%
ovšem je-li!

jak vidět, těžký je život úředníka.

Zbývajícího času využíjeme k prohlídce kanceláře. Zařízení je veskrze prosté, aby tak odpovídalo lidovému přístroji. Skládá se z psacího stolu, pana Kudlána, proutěné židle s polštářkem, plivátka a čtyři stěny. Jedinou ozdobou místnosti je obrázek s národním obsahem, takže ani sen tu není abúhdarma, neboť apeluje například na stranu, nikoli svými malými rozměry, ale obsahem, který jest velký.

Znákovitě horu Štěp, čímž autor díla nekompromisně dává na jevo, že se jedná o naši rodnou vlast.* Dále tam vidíme rozložitý javor s lípovými listy, pod nimiž se schovává mnoho lidí, tvářících se smutně, až zavile, neboť venku prší, což je vidět z toho, že na obloze se klene duha. — Vpředu poznáváme Jana Amose Komenského, jenž se rovná něco učil a jde nám tak příkladem píše, ačkoliv je stár. Kdele něho se setelí mistr Jan Žižka**, vzadu pak stojí dva páni, co jsme se o nich naučili a M. Aleš jim něco říká. Tatiček Masaryk mává radosně, aby se v sí slotě aspoň trochu zahřál,** zatím co král Železný a Zlatý† na něho kouká. Václav Vydra st.†† leží.

* zemi českou

** neboť jest zima

*** neboť jest zima

† Otokar II., nar. 2. ledna; padl l.p. na poli moravském, kde tekla krev čes. proudem a tak zahynul.

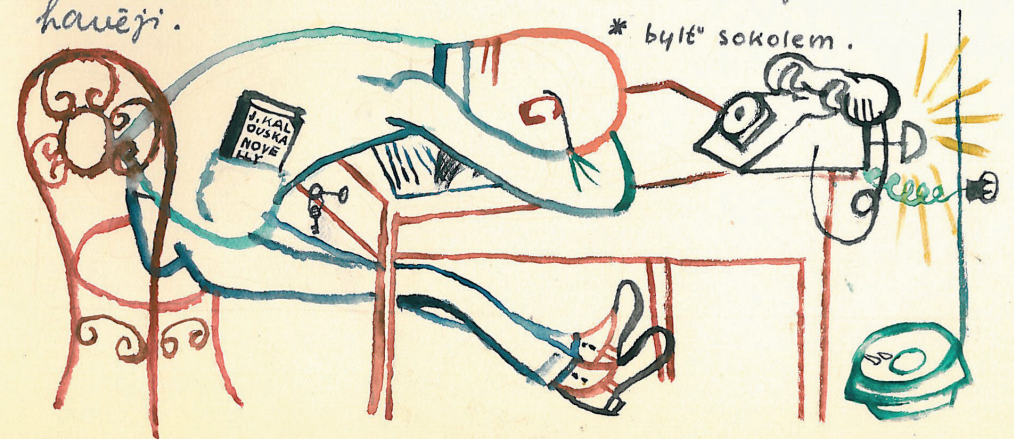
†† Otec V. Vydry ml.

Nejdále vzadu cvičí někdo na větráku. Šalo by se soudit na M. Tyrše.* Děšť však vřejně neradí Průmyslu Orači, který medvá a oře na liše či nivě dědičné, aby bylo co do huby.

za Řípem stojí velký starlec s roztálenými rukama a volá: „Vidím město velké, které strdím a medem oplývá!“, čímž myslí asi Prahu, která se rozkládá hned pod Řípem, a tak není divu, že ji vidí. V Praze se byčí Hradčana, odkud právě skače na smrt odsouzený a bledý Šemík nahibě se věruého Korymíra, dotyčenému starci, což jest buď praotec sv. Čech nebo vědma Žibruše, její měla taky vidění, přímo za košili, zdoobenou svérážem, aby pak pádil k Neumětelům, kde zahyne na zápal plic. Pod obrázkem se píše ozdobným písmem, že jsme byli a že budem, a že to je majetek MNV. —

na protější stěně visí ....

Tklivé ticho úřední místnosti prořízlo zvonením telefonu. a nyní rychle odsud, než se Kudlán probudí. Telefon zazvonil po druhé, tentokrát silněji a jaksi naléhavěji.

"Pomoc!", zamumlal hlas do telefonu, před-
pokládají, že dojde cíle.

"Haló!" ozvalo se sluchátko naivně.

"Pravím, pomoc!" opáčil hlas.

"Jo, pomoc, to je jiná - a jedná se o prv-
ní nebo o Marshallův plán, či dokonce..."

"Šmarjá, pomoc, neb jde o moc!" pro-
hlásil první hlas, trvaje tvrdostí na svém.

"To se topíte?"

"Prosím, bez ležace", rozlobil se tele-
fon, ař mu rozčlením vypadlo g, "tady koupil,
Dejnice!"

"To nejde -" domnívalo se sluchátko.

"Tak halóó, člověče, vo čem vedete ho-
vor? Tady koupil, Dejnice, rozumíte?"

"Rozumím, rozumím, ale kdo je koupil
a co s nima bude dělat?"

"Ne, ne", zanařikal zoufale telefon,

"To já sám jsem koupil, řeznictví a uředářství, a
potřebuju pomoc -" trval na svém. Byl však
přerušen uprostřed věty.

"Tak vy jste koupil řeznictví, no dobrá,

gratuluju, ale teď se musíte starat sám, proč bych
vám měl proto já pomáhat? Párky stejně neu-
mím a maso jak by smet'. Neměl jste kupovat
zajíce v pysli!"

"Tak hrome, já jsem žádnýho zajíce nekou-
pil, protože bílý maso nevedu a pak to nemám
ani zapotřebí!"

"No dobře, tak jste tedy nekoupil zajíce,
ale brě řeznictví - ale někdo jiný koupil ty Dej-
vice - a teď mi řečnete, co já s tím mám společného!"

"Bóže, to je vsmyl, nikdo žádný Dej-
vice nekoupil...."

"No tak vidíte, šašku jeden, proč teda
brěte? Mně to bylo hned divný!"

"Člověče, tady Kratislav koupil, vítěz-
ný náměstí!"

"Tak vy už začínáte zas? Dejte si po-
zor! Kdo je u vás člověk? Tady je ouřad - rou-
měno? - a von teda Kratislav koupil vítěz-
ný náměstí, že jo, a co takhle Karlák, na to už ne-
měl, co? Dělejte si Kašpárky z někoho jinýho,
já do toho nevidím - a i kdyby, tak žádnýho
Kratislava neznám, protože jsem úředník a ne-
obdím mezi lidi - a navíc jsem sirotek od
útlého mládí...."

Hlas vpade zoufale sluchátku do řeči:

"Přijďte rychle sem, na koleno vás po-
sím, to je vážná věc - je třeba zakročit, dyk ne-

muže být daleko, ještě před chvílí tady byl!"

"A kdo, Kratislav?"

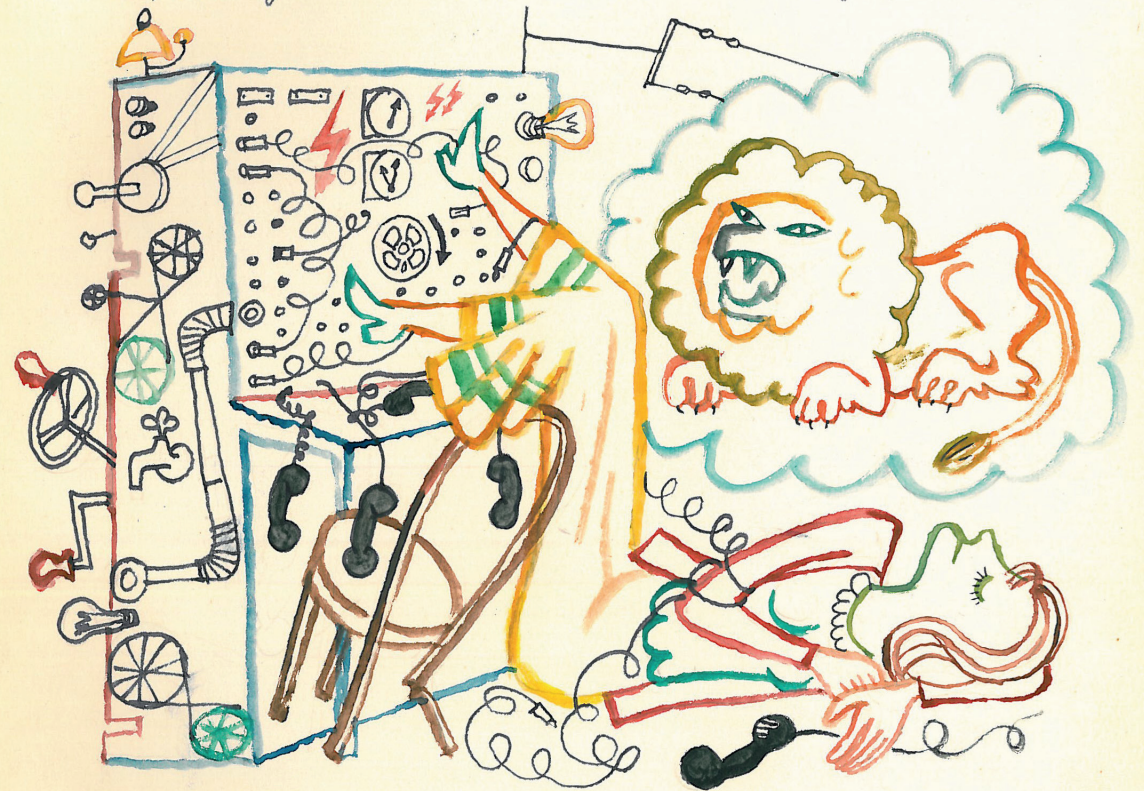
"Ale ne, bože, my se supej - přece lev, a sedí je pryč - ten lump jeden, ať já ho dostanu, já mu ..... to!"

"Aha, lev, tak to jo", zapochyboval úřednický hlas, "vůn sedá jako Kratislav koupil Bejnice, vám podal to náměstí nebo co, že jo, a pak ulek a poslal na vás lva a ... a vůbec, jestli voláte jako Bohnice, tak to tady není, to musíte ...."

"Krucinál, žáduj Bohnice, nechte si by urážky a buďte na stranu slušnej, my vole úřední, my - my bystokrate, já chci jen svůj a my se sady vod toho - to se pěkný strážcové pořádku - pošlete sem nálej policajty, česníky, voj-ško, SNB, prostě všechno, ale hlavně ano, - von ten pacholek, já ho dobře viděl, utíkal nahoru ke stavbě nové pošty a .... -"

V tento kritický okamžik bylo spoje-
ní přerušeno. Slečna v telefonní centrále, kte-
rá z pilnosti odposlouchávala rozhovory, se v
tu chvíli polekala natolik, že ztratila duševní
rovnováhu a než jí opět našla, padla do malot,
čímž násilně ukončila slibně se rozvíjející di-

alog. Uvědomila si totiž, že v projektované poštovní
budově je plánována i nová centrála, kde jí bude
sloužiti, proč se lvi, k této budově předcích hvo-
ně bála, neb jsou velice mrštní a mnoho se odvá-
ží, riskující. - Mimo to neměla ve pryku se bránit.

Kudlám si po rozhovoru zamnul ruce,
čímž dal na jevo svou spokojenost nad tím, že
neú blážen jako četní jiní, načít se opět za-
hrabal do spoust úředních papírů, hledaje
přetřesenou nit, ale marně. Spánek se nedosta-
voval. Rozmířen na nejvyšší míru, sáhl do ma-
ré kapsy pro knihu novel, aby se jál uřadovat.

Bejnice byly na nohou.
Před krámem řezníka Vratislava stál do-
tyčený a davy, zatím malé.
Stál a trávil se zle.

Bylo vidět, že něco nší ve vzduchu.
Viselo to dosti vysoko, a protože bylo již po dva-
duy dosti mlhavo, málo kdo, téměř nikdo nepo-
znamal, o čem běží.

Vratislav stál.

V levé ruce kolektu, v pravé se-
lefonní sluchátko, jak v rozčilení vyběhl; na
hlavě nic, jen oči, sevřené do nemožnosti.

Davy, zatím malé, rostly.

Davy hrozivě rostly.

Od ucha k uchu nesla
se zpráva: Víte to na míče.

Lidé se srovnávali!

"Kde je můj lev a sekýra?" mářikal
a volal Vratislav, jakoby z dálky.

kam se ztratil
můj "lev?"

Davy zatím zapl-
nily náměstí do posled-
ního místečka, od hodin
až na Růžek, od Riviéry
po Bajkal; byla sobota
a blížilo se k jedné. Nik-
do neměl naspěch. Koneč-
ně, jakýpak spěch, stejně
tramvaje nejezdí, provoz
je zastaven.

Tramvajáci z dlouhé
chvilky, a aby lépe viděli,
běhali po střeších svých
vozů, mnozí se koupali na
kladkách.

Nic se však nedělo. Jen na Bejnické třídě
ležel z davu vyproštěn polomrtvý dědeček, který
na otázky, proč tam leze a jestli má rozum, odpo-
vídal stereotypně: "Prosím vás, dobrý muži, kde
mám přesednout na čtyřku?". Hned vedle v pa-
sáři se pral Spartán se slavníčkou. Nemohli se shod-
nout, co to nší ve vzduchu. Spartán turdil, že by
to mohl docela dobře být gól. Slavníčka pravil, že
to je naprosto neopodstatněné tvrzení a že by se
taký nemusel hned chlubit, a uhořel spartána
nejprve rukou a posléze i nýkoadní špičkou.

2 Teronské ulice ožival se zpěv: Éleno, mo-
me, éleno, negari seno réleno.

"Tak kde je ten lev?" zařval Kratislav, ne-
dbaje již ani spisovného jazyka.

Davy se nejprve jen divily, jak se někdo
může ptát po nějakém levu, když tady něco není ve
vzduchu. Ale když se volání neustále opakovalo, zby-
štily pozorost, nedávající to však na jivo. Utěšovaly
bodrého živočišníka slovy: „ale no-dyť to-“, tuší-
ce nenormálnost.

„Ještě před polednem tu byl!“

„No, třeba se vrátí“, pravily Davy a
podaly Pepíkovi Fimelu odklon k panu radovi,
aby poradil. Ale pan rada byl rovná v Pardub-
licích, a kde není rady, není ani pomoci. Ani
pan lékárník nepomohl, ačkoliv přišel. Pouká-
zal pouze na tmavé řeznictví a řekl, že tam ne-
chodí slunce, a proto by tam měl chodit on, ne-
bot všichni lékaři v okolí měli rovná dovolenou,
ale dokud nebude mít Kratislav, pravil, lepší
párky, bude naschvál chodit na koupě jinam
a přišerně se při těchto slovech zašklebil.

Kratislav byl rozčilen víc a více, neb-
mu slova lékárníková dodala.

„Kde mám lva a sekuru!“ zařval o
106.

Soused Modesto Václav byl odvaha
sama. Kešel do krámu, přinesl sekuru a pouká-
zav na ni, myslil, že Kratislava uklidnil.

„To není vóna! Ta je vopravdivá!“

zůvil již Kratislav.

Davy, pokud to ještě šlo, honsly, a ně-
kteří z toho měli legraci, protože Rezník chtěl
neopravdovou.

Ubožák, rozčilovaný manie neodpověd-
nými myšlenkami z řad mládeže, již téměř šlel,
takže Davy kolem již opět řídly a stahovaly se,
aby nedošly úhony, v úterý měl Kratislav prven-
ství, neb byl silný a chlap jako hora bezdou
za 18.

„Kam jste mi dali myšho lva, holoto?“
řval z plného hrdla, aniž se krotil, ne-
dbaje ani
té živočišné pověsti. Nemohl se již více ovláda-
ti. Přišel k Fimlinovi, žáku třetí třídy o-
becné školy zde, bytem

Samléž, na pijaně 55.-

„Máš lva?“
pravil s podivným vý-
razem kol úst, zdíraz-
ňuje každé písmeno.

„Mám-“, za-
sípal ještě hloupý ško-
lač, zatím co matka v
pozadí lomila rukama,
nebot ho vzal u krku,
a obávala se nejhoršho.

„Já to věděl,
já se dobře viděl, jak
jsi mi ho sebral, lum-

ne zlodějská", lhal ěruik, ačkoli ho neviděl, "to s tebou poroste, protože tě měli doma ohýbat, douhá jni nevlodil do školy, mizero!", a myslil, že se uklidnil, avšak naopak.

Zatím matku Fintinovu museli odvést, neboť si klámala levou ruku v předloktí.

"Kamus ho dal?" zabíralo náměstím.

"Hodal?" odpověděla oevěna za Fintína, který byl k smrti nylkán.

"Tak poniš?"

"Já jsem jej koupil již s čítankou, prošim," dušoval se školák a oči mu nylézaly z důlku následkem sevření.

"Tak ty mi budeš lhát, rošťáku?"

"Prošim, ne," pravil Fintin, ale pouze v duchu, neboť jpa skrcen, nemýdal ze sebe ani toho nejmenšího.*

Občané byli částečně vyděšeni, částečně ne, neboť šordili to i ono. Někteří přehali, volajíce po dobrovolných hasičích. Jiní zle hubovali na krutého řivnostníka a říkali, že by se Fintin jistě lva bál, a jakoby loundavě přehali k domovům, neboť je obcházel hrůza.

lev v Dejvicích. lev se prochází volně po ulicích. Spasťte duši!" neslo se náměstím.

"Kamus ho schoval, poniš pravdu nebo ne? malíhal Kراتislav

* gen. záporu; viz: Orel much nelapá.

"Prošim, ne", řeklo poplelené dítě, které se nevyznalo v podobné situaci.

"Já tě zabiju, ty parchante!"

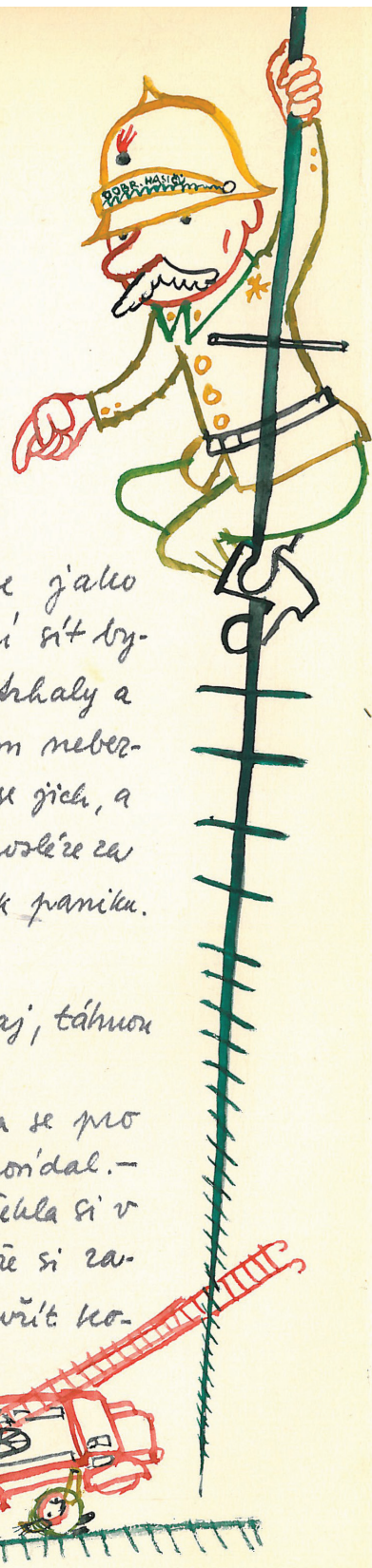
Ve Fintinovi, dušičím poslední chvíli svého, dosud mladého, života, vzbouřilo se doposud potlačované sebevědomí, a v duchu si uvědomil: Když zemřít, tedy důstojně, at' mají ze mne moji milí rodiče radost.

"Já tě zabiju, kluku zatracená!" zvolal na svém Kراتislav.

"Tak si mě zable, zable mě, ale váš táánek bude plasit pokutu, heč!" zvolal školák a čekal smrtící ránu. V posledním momentu si maryehlo představil, jak bude dáván panem učitelem Okřábecem za vzor šřídě a jak bude mít Franta vřeka. A třebaš o něm napiše nějaký pan spisovatel i knížku pro nypělejší mládež do 10 let.*

* stává se tak vydáním této knihy; i když, jak se později ukázalo, nezahynul rukou živnostníka, stává se přece ideálem vši naší odrostlejší mládeže.

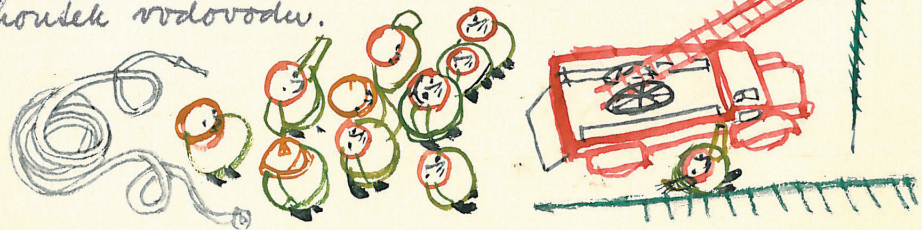
Podsmurná zvěst nesla se jako kolobílek do šitého okolí. Telefonní síť byla maláta rozhovory, ať dráty se trhaly a rozpustilé děti, nevědomce o hrozičím nebezpečí a jounce bez dozoru, dotýkaly se jich, a to i na kem spadlych, pykající poslední za svou lehkovážností a vypínající tak paniku.

Črašný most, 1²⁰ hod:

„Šmarjajoref, paní, utíkej, táhnu sem od Podbaly lvi ze ZOO!“

„Co je to ZOO?“ zeptala se pro jistotu paní, ale nikdo jí neodpověděl. —

„Tak už je to lady!“ řekla si v duchu a švihla do osmičky, protože si zároveň vzpomněla, že zapomněla doma zavázat koňouček vodovodu.

Na strahovských hradbách o půl druhé:

„Tak už je to tady! Já to vždycky říkal, ale na mě nikdo nedá, to se rozumí, ale teď ať dělaj, co uměj, já už neřeknu ani...“

„A co je, pane Houřava, co se děje?“

„No přece vědi, já jim to dycky říkal, teď došlo na můj slova — no, a teď musím, běžet, ať mi to...“

Podbaba, Pelclova ul., č.p. 12.; 1³¹ hod.

„Zavíte si do okna, paní, to níte von se mecejtí, dyž je rozrušenj, to byste měla malér!“

Bubeneč, 1³⁸ hod.

Tak už jsou na trojším mostě, a prej zahejtaj vřona sem k nám; a v Dejnicích, tam jich je, to jeden jen to, ať mato! Já se proti jen dívám, jak tohle to — no tak sbohem.“

Dejnice, 2 hod.:

Občané jsou vzrušeni, obávající se mnohého. Matky zavírají děti do horních pater, pokud tato jsou na dosah. Muži se ozbrojují.

Nikdo nic neví, každý však tuší!

Ve zbrojnici tvoří dobrovolní hasiči kordony a hlásí, aby zakryli obavy z věci púštích, ač jich je víc jak dost. Velitel sboru, ať jim

dodal odvaluy, nylel na složár, kde se obyčejně suš' mokré hadice. Jednou rukou se pustil, aby jim šel příkladem neohroženosti, pronášeje k nim tato slova:

"Bratři haniči! Nadešla chvíle, kdy ukážeme, že jsme tu. Nebudíte děsinnové. Kdo to má to, a jestli ne, ať si to nechá, aby se to zbytečně neprotahovalo. Protože to se nesmí, to by si měl každý uvědomit, aby nebylo myšlky. To by se u nás to zbytečně zkomplikovalo, což by se protáhlo a důsledek prozatím neznáme, ale je nedotírný. To je, bratři, doufám, každému jasné, že nemáme šortit opak. Neexistuje nějaká úmluva, chlapei moji, ale domněnka potvrzuje pravidlo! Nečekejte ode mne dikaru, které by věc úspěšně protáhly v náš neprospěch. Každý z nás nese odpovědnost za něco jiného, než co si myslí, když to ... ne? - čímž to všechno padá!"

Při těchto slovech ukázal pravou rukou na nebesa, jakoby tam bylo něco vidět, ačkoliv ne, při čemž zapoměl, že levou se nedrží uří od začátku svého projevu a ztratil kontinuální se složárem a puzem jsou gravitací * směrem vertikálním dolů, absolutně volný pád s příslušným zrychlením ** až k místu svého dopadu, kde

* Newton ** g půl krát t na druhou.

se rabil o dleřbu. Jeho hrdinného příkladu následoval jeden člen sboru, který stál nejbliže pod složárem a na kterého bratr velitel spadl.

„... byl navíc zkomplikován nápísem, který se stkvěl vedle berduchého těla. „Sóda musí být“, pravit se v něm, avšak mrtvého nevezbu-
diš. —

„Ne, ne, to je maruý“, pravit Kud-
lán, když dočetl novelu „Tlačil kamaráda bra-
dou“ z knížky Jiřího Kalouska, mladého, na-
dějného autora na poli novel, „to je maruý!“

Horečně otočil list, aby se dal do čte-
ní další novely.

Josef do toho neviděl

Nadčasová povídka

„Vypadá to zajímavě“, zamumlal
si do vousů a sklonil se nad knižkou.

René Kubeš, rolník z Vokovic, byl odbor-
ním učitelem, vzatým na slovo. Učil na škole
zpráv a vynikal v něm. Nebylo divu. Měl v kr-

ku plato a často si ho vážil pro případ, že by mu sko-
la medala vydělat. Občané mu přezdívali „Náš vše-
noruský slavík“, neboť jeho matka pocházela z Jičí-
na. Chodil s Mařenkou, co byla Šafařová, a jako
lusk, ale málo. Měla tři bratry. Byli to: nej-
mladší, Jan Prostředník, Láďa a F.A. Palec. Ten byl
jejich kamarád.

Josef byl z Dubí n/s. Říkali mu Josef tak dlou-
ho, až mu to zůstalo.

Prostředník měl přívoz přes Šárku, podšit-
ky liškou, ne však vlastní minou. Avšak tento
mu nezůstal. Láďa ho bral u útě tak dlouho,
dokud sám nevezal za své. Protože byl skaut, vsa-
sali mu na hrot bylo verše: ODEŠEL JSEM NA
VĚČNOST. JDĚTE PO ZNAČKÁCH →. Jeho vlivem
přišel tak Prostředník o chleba a přívoz a žil
se nadále jinak, ponejvíce v šeljak. Aby se Láďovi
pomstil, smazával mu ve volných chvílích znač-
ky. Palec byl naopak po otci prehlivec, ba moti-
vý, po matce měl zimník. Jinak nevynikal ni-
čím, leč že stál o ženu. Ideálem mu byla Mařen-
ka, která dala více na Kuběse pro jeho krásný
zvuk. A to Palec bránil. Nohy měla jako smky,
tělo - kmen lotosu. Mimoto byla jediná svého
druhu. — Snažil se je rozvazit, seč mohl, aby
pak šel. Bez výsledku. Dráždil je, srousil polo-

pravdy ze všech sil, střílel po Mařence inkoustovými tučkami, aby ji zohyzdil fialovými puntíky, Kubeš vlácel blátem „Vokrových hlasů“, podplácel žáby, aby naschová neuměli zpěv, leč vše marně.

Ke čtvrtek chodil Kubeš s Mařenkou na ryby, neb neměl toho dne Sokol a měl je hrzomě rád. Hlavně smažené s vejci ve vlastní šťávě.

A tu ve čtvrtek po sv. Augustu přišlo, co přijít nemělo.

Matka země se chystala pomalu k zimnímu spánku. Mařenka a René seděli jak dvě ovce na břehu a šulili se. — F. A. Palec však nezahálel.

Na hladině udělala se pojednou kola a mezi slahouny objevil se rozsochatý Palec, který chtěl prát v podobě velké ryby k smrti vydražit. Kubeš se však nezalekl a zachoval se ryběrsky. Popadl kládu, protože prut mechal semotvrátě doma, neboť se dny krátily a stejně ho nosil sebou jen tak, a praštil Palece do temena, neboť se domníval, že je to jeho mladší bratr.

„Ha!“ zařval Palec v Pánu, ale to již po něm bylo veš.

Nic meluňci prát milenců se pak neve-
dl, protože Kubeš musel k vlaku.

Za čtrnáct dní od této události, vyplaval

Palec u libeňského jihu a v bolestně sevřených ústech bylo vidět trávu a němou obžalobu.

Přišli četníci na místo činu a Kubeš se dusoval, neb byl jat. Nebylo mu však dopřáno sluchu, který jest někdy tak cenný.

Zatím Mařenka slehla, označivši Kubešě mahem svého mládí. Věc se natolik zkomplikovala, že se to doneslo až mezi lidi.

Kubeš, aby se vyhnul porotě, obešel se bez peněz a prave, že se cítí otcem. Nebylo mu ale věřeno, neboť byl u četníků veden jako necita. —

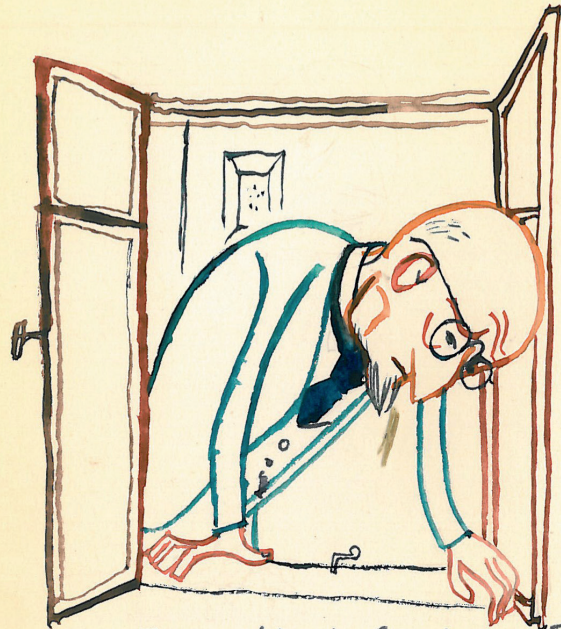
Přelícení bylo na hejtmauství. Mařenka držela ... —

Pod okny úřadu pavěštěla sířina a v rápětí, jako by se přehnal kolem stádo sudokopyšníků, přehající před myslivcem.

„To je život, to je život!“ zauvažoval Kudlán, „nenechaj jednoho chvíli na pokoji, člověk rovná čte, jak Mařenka držela, ale co a proč, to už se nedozví, neboť vod sobo musí vodbíhat. A co se to vlastně děje?“

Přikročí k oknu (neboť pochivný úředník musí vědět mnoho), nýloní se ven a ridí:

Šíleným tempem žemou se motorizované čety dobrovolných hasičů lidupráznými ulicemi. Skřípání brzd dává slyšet cíl jejich cesty. Zastavují na větším náměstí před domem řezníka Kratislava. Kudláčovi přecházejí oči údivem. Nikde v blízkosti nevidět

červeného kohouta. Třeba si jedou pro šelci do pávodní kuchyně, pomyslí si, nevěda ničeho o lvu, a rozmrzen, že se dal vyrušit od tak pouhého četa, zavírá okno.

Z auta vystoupil náhradní velitel hasičského sboru, oděný lesklou zbrojí. Opatrně se rozhlédl, pak důstojně srazil podpadlý a vyhrkl:

„Tak kde máte teda toho lva?“

Kratislav zakoulel očima.

„No myslím, kde jako je ten lev?“

„Co?“ zařval Kratislav, na kterého to bylo už příliš; krev mu vyhrkla do očí, takže se omu docela podlily. „Tak ty se mě ptáš, kde je lev, že jo, tak to já teda nevím, abys věděl, ty holomku hasičská, ale seprat mě nebudeš, — tu máš!“ Při slovech „tu máš“ učinil pravou rukou pohyb, jakoby chtěl veliteli něco dát, a opravdu, než se tento vzpamatoval, zhrabí vědomí, aby je již více nenalob a vypustil duši, uci-

světlou kráslavou pádnou pravici na temeni, proti čemuž i lesklá přilba nebyla nic platná, neboť mu byla spíše obráscem než pokrývkou hlavy.

V haničstou zavládl poplach. Každý člen družstva byl okamžitě na svém místě. Bedrna, známý svou křivostí, stímal v rukou již štíhačku, zatím co ostatní monstrovali hadici na hydrant; zavládl chaos, všechno se zdálo zcela nesignifikanční, ale každý pobíhal podle předem připraveného a nacvičeného plánu sem a tam, a netrvalo ani minutu a již myšlehl z křovového ústí proud kalné vody.

Ale stalo se, co nikdo nečekal. První neoměřený proud sekundy zaměřený do výše, směrem k oknům prvního patra, která obýval pan Damokel, dovršil dílo zkázy. Anděl Damokel, odborný závod pro zpracování trubek, měl nepřekonatelný zrychl, myšlehl v církevní svatky ze světlo okna meč.* Tím byla míra osudu naplněna.

Mohutný proud vody přerval svou silou provaz, poutající Damokelův meč k okennímu rámu.

Ozvala se tupá rána.**

Pod okny kdosi zastenal: „Kde je ten-

* Na neštěstí bylo tehdy právě sv. Avgušče (viz: Je něco shnilého ve státě dánském).

** Neboť již drakuný čas nebyl broušen.

- můj - l .... - "

"Umřeli voba", pravil Bedrna a dojatě obrátil štíci vrah k nebi, aby zjistil, nevísi-li tam ještě něco. Potom zatačil oběma očima.

"..... Matřenka držela svědectví" pokračoval Kudlám ve čtení, a před soudnou stolicí vyprávěla takto: Sedce mě táhlo k Palci, ať jsem se divila. Byl to chlap za dvacet se vším všudy, ale není lásky bez odůvodnění, a tak jsem mu odřekla a chodila jsem s Kubešem na zapřenou, a tam jsem mu jednou podlehla.

Proto se Palec s Kubešem nemohli vyslat a koukali na sebe křivě. a tak se to stalo. Bylo to ve čtvrtek po sv. Kateřině Sienské, oholo podle dne. Kubeš šel do houslí, protože už dvakrát scházel a Palec se na něj, hned jak ho potkal, křivě podíval. Zimník si zapoměl doma, protože měl jen jeden. Neznáje míry (měřička nikdy neuměl), koukal se velmi zle, kdekomu to bylo nápadné. Dál už nic nevím, jen to,

že Palec potom doma něco kul. Někteří jazyky svrdily, že pomsta. Bylo tomu tak.

Večer jsem byla s Kubešem u vody pod ráminovou lovení, zatím co Palec plaval pod vodou u vřeli vyhrašení. Ale nepšel s dechem a Kubeš ho praštil prknem do lorku. Zmrou jsem myslila, že Palec se sebe mrtvého jen dělá, neboť umíraje mumeal, ale ne. Kdo Palce ponoukal, se sultá; údajně pan řídící, protože nepřál Kubešovi dar boží v hradě.

Soud jí dal po uvážení za pravdu.

Kubeš byl osvobozen, zaujal opět učitelské místo a došel pochvaly. Pilnost byla jeho silnou stránkou. Často pak pojímal Matřenku za chot' a vzkvítal.

Palec na tom byl huňě. Více ho nebylo.

Jan se nejdříve jenom všemu smál, neboť se všechno rájně spunktoval, pak ale

šel do sebe a víc se už nevrátil.

Josef z toho všeho neměl pojem, a protože neměl v ničím prsty, byl zatčen. Aby se vyhnul žaláři, sardil nesmysly, až se mu povedlo.

Kudlán dočetl a otřel si zpotené čelo kapsníkem, který pro každý případ nosil sebou.

"Jable porádka ale stála za — "pravil, avšak" nedověděl. Vytrčel prax, učinil rukou odmítavý pohyb, jako by chtěl říci „ale, ale“, obrátil hlavu a oči v sloup, a skončil na spálu.

Jsem si vědom toho, že každé pořádné vypravování má končit svatbou a jsem rád, že nemusím svou čtenářku v tomto důležitém bodu zklamávat.

Za krátký čas poté se v hostele svatě Ludmily slečna Růža z telefonní centrály šťastně a bohatě provdala.

A jako vysvětlení bych ještě dodal. Jestliže, milovaná čtenářko, nevíš, o jakého lva se jednalo, tak se s tím nehap. Nejsi sama, protože já to nevím taky a nevadí mi to. A jestliže bys přesto nemohla k vůli tomu spát, věz, že je nanejvýš pravděpodobné, že šlo o řízevický znak, který našla rodina Vratislavova po pohřbu v knihovně, kam ho nešťastně omylem zařadil mezi písmeno E a P v domnění, že jde

o známou divadelní hru Siji Ehrenburga „Lev na náměstí“.

A je-li ti posom nejasné, kdo sedy s tím lvem udikal směrem k poště, nehap se, protože do si Vralislav, jak se těsně před skonem vyjádřil v úzkém rodinném kruhu, v rozrušení nymyslel.

Nakonec musím pak pověditi, že nebyl očekávané a překvapivé rány osudu, jež postihla našeho V. V. Kudlána, o jehož nemoci ani autor sám nevěděl, vyzněl by závěr tohoto, vpravdě eposu téměř monumentálně, protože dotyčný měl v úmyslu říci: „Tahle povídka sedy obála opravdu za všechny drobné!“, čímž maopak a naprosto nechtě říci, že by byl jedním z oněch sabotérů, kteří ochraňují drobné mince, poškozují národní hospodářství a tramvajový provoz, neboť hodnota jeho drobných nečinila více než tři koruny doacet.

JIŘÍ KALOUSEK

**JAK VRATISLAV
NEKOUPIL DEJVICE**

Graficky upravil a obálku navrhl Kalousek J.

Typem Bodoni vytiskla tiskárna JK n.p., Hradec Králové II

Vydal autor nákladem vlastním jako 1. svazek edice ©

I. vydání: 1 číslovaný výtisk na papíře simili eco

1

1949

e

G.B.Shaw ve Včelařských
Listech: Nesmírně zají-
mavá a jímavá kniha, ani
ne tak tím, co spisova-
tel říká, jako spíše tím
co neříká, avšak myslí.

Ludmila Skružerová z Ho-
ršova Týna č.p.97:
Toto vydání připomen e
surrealismus, ale v jád-
ru je to jeden z těch
kaleidoskopů lidské tra-
giky. Je to cesta od sub-
jektivismu k splynutí se
zástupy, je to pokračují-
cí prolnutí tradicí čes-
kých duchovních zápasův
od rozporů snů a skuteč-
ností k synthese a obje-
ktivisaci snů i myšlenky
k vnitřní krystalisaci
problémů a k jejich nez-
měnitelně zkratkovému z-
huštěnému vyjádření

F.Y.Šalda v Mladé Frontě
Abych dlouho nezdržoval,
jeto žvanec!

Emanuel Užé v Rychlosti:
Skladatel tohoto dílka
debutuje avantgardním
projevem, od země odpou-
taného, k masám se víží-
cího ducha, vibrujícího
v metafysicky odhmotně-
ných a sensitivně zabar-
vených neznámech duše;
projevem nadčasové morál-
bující rutinovaným švi-
hem přímo do srdce skep-
se; projevem neogotickým
ve své prapodstatě, syn-
tetically extrahujícím op-
ar reality.

Jacques Calouseque v Me-
moárech Na Děda: Ten sta-
rý chlapík byl živé le-
tory a uměl vyhmátnouti
čertovo kopýtko.

Cena brožovaného výtisku
rozumí se v Kč.

Sken originálního, ručně psaného a kresleného vydání Jiřího Kalouska z roku 1949

Grafická úprava 2014, Dana Fidlerová / daalvision / Albern

Sken Eva Porovat 2014

Vydal Boron Press 2014

Tisk Blurb.com

Vydal Boron Press 2014

